Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

26. ledna 2017 **

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Belgický, německý, francouzský, italský, nizozemský a rakouský trh zařízení a pevných součástí koupelen — Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru — Koordinace cen a výměny citlivých obchodních informací — Jediné protiprávní jednání — Důkaz — Pokuty — Plná jurisdikce — Přiměřená lhůta — Proporcionalita“

Ve věci C-642/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 29. listopadu 2013,

**Villeroy & Boch Belgium SA**, se sídlem v Bruselu (Belgie), zastoupená O. W. Brouwerem a N. Lorjéem, advocaten,

navrhovatelka,

přičemž další účastnicí řízení je:

**Evropská komise**, zastoupená L. Malferrarim a F. Ronkes Agerbeekem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci předsedy prvního senátu, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (zpravodaj) a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. září 2015,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: nizozemština.

## Rozsudek

1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnost Villeroy & Boch Belgium SA (dále jen „Villeroy & Boch Belgie“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 16. září 2013, Villeroy & Boch Austria a další v. Komise (T-373/10, T-374/10, T-382/10 a T-402/10, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2013:455) v části, v níž tímto rozsudkem Tribunál zamítl její žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2010) 4185 final ze dne 23. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/39092 – zařízení a pevné součásti koupelen) (dále jen „sporné rozhodnutí“), v rozsahu, v němž se jí týká.

### Právní rámec

*Nařízení (ES) č. 1/2003*

2 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) v čl. 23 odst. 2 a 3 stanoví:

„2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [101 nebo 102 SFEU] […]

[…]

Pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok.

[…]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.“

*Pokyny z roku 2006*

3 Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2, dále jen „pokyny z roku 2006“) v bodě 2 ohledně určování výše pokut uvádí, že „Komise […] musí vzít v úvahu dobu trvání a závažnost protiprávního jednání“ a že „nesmí uložit pokutu, která by překročila úroveň stanovenou v čl. 23 odst. 2 druhém a třetím pododstavci nařízení [(ES)] č. 1/2003“.

4 Bod 37 pokynů z roku 2006 stanoví:

„Přestože je v těchto pokynech vysvětlena obecná metodika stanovování výše pokut, konkrétní okolnosti dané věci nebo nutnost dosáhnout v dané věci odrazujícího účinku, mohou být důvodem k tomu, aby se Komise odchýlila od této metodiky nebo od limitů stanovených v bodu 21.“

### Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

5 Výrobky dotčenými kartelem jsou zařízení a pevné součásti koupelen patřící do jedné z těchto tří podskupin výrobků: kohouty a ostatní armatury, sprchové kouty a doplňky, jakož i sanitární keramika (dále jen „tři podskupiny výrobků“).

6 Skutečnosti předcházející sporu byly vylíčeny Tribunálem v bodech 1 až 19 napadeného rozsudku a lze je shrnout následovně.

7 Sporným rozhodnutím Komise konstatovala porušení čl. 101 odst. 1 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3, dále jen „Dohoda o EHP“) v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Toto protiprávní jednání, na němž se údajně podílelo 17 podniků, probíhalo během různých období mezi 16. říjnem 1992 a 9. listopadem 2004 v podobě souboru protisoutěžních dohod a jednání ve vzájemné shodě na územích Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska.

8 Komise konkrétně ve sporném rozhodnutí uvedla, že konstatované protiprávní jednání spočívalo zaprvé v tom, že uvedení výrobci zařízení a pevných součástí koupelen koordinovali v rámci pravidelných schůzek v různých vnitrostátních profesních sdruženích roční cenové navýšení a jiné složky cen, zadruhé v určování nebo koordinaci cen při zvláštních událostech, jako je zvýšení cen surovin, zavedení eura a zavedení mýtného, a zatřetí ve zpřístupnění a výměně citlivých obchodních informací. Komise kromě toho konstatovala, že k určování cen v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen docházelo v ročních cyklech. V tomto rámci výrobci stanovovali ceníky, které obecně zůstávaly platné po dobu jednoho roku a sloužily jako základ obchodních vztahů s velkoobchodníky.

9 Villeroy & Boch Belgie a ostatní žalobkyně v prvním stupni, Villeroy & Boch Austria GmbH (dále jen „Villeroy & Boch Rakousko“), Villeroy & Boch AG a Villeroy & Boch SAS (dále jen „Villeroy & Boch Francie“) působí v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Společnost Villeroy & Boch vlastní veškerý kapitál společností Villeroy & Boch Rakousko, Villeroy & Boch Francie, Villeroy & Boch Belgie, Ucosan BV a jejich dceřiných společností, jakož i společnosti Villeroy & Boch SARL (dále jen „Villeroy & Boch Lucembursko“).

10 Dne 15. července 2004 společnost Masco Corp. a její dceřiné společnosti, mezi něž patří Hansgrohe AG, která vyrábí kohouty a ostatní armatury, a Hüppe GmbH, která vyrábí sprchové kouty, informovaly Komisi o existenci kartelové dohody v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen a požádaly o ochranu před pokutami na základě oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3, dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2002“) nebo, v případě zamítnutí jejich žádosti, o snížení výše pokut, které by jim mohly být uloženy. Dne 2. března 2005 přijala Komise podmíněné rozhodnutí o ochraně před pokutami ve prospěch společnosti Masco v souladu s bodem 8 písm. a) a bodem 15 tohoto oznámení.

11 Komise ve dnech 9. a 10. listopadu 2004 uskutečnila neohlášené kontroly v prostorách několika společností a vnitrostátních profesních sdružení vykonávajících činnost v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen.

12 Společnost Grohe Beteiligungs GmbH a její dceřiné společnosti, jakož i American Standard Inc. ve dnech 15. a 19. listopadu 2004 požádaly o osvobození od pokut na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, nebo, podpůrně, o snížení jejich výše.

13 Komise poté, co v období od 15. listopadu 2005 do 16. května 2006 zaslala žádosti o informace několika společnostem a sdružením působícím v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen, včetně žalobkyň v prvním stupni, přijala dne 26. března 2007 oznámení námitek, které jim bylo doručeno.

14 Společnosti Roca SARL, jakož i Hansa Metallwerke AG a jejich dceřiné společnosti dne 17. a 19. ledna 2006 rovněž požádaly o osvobození od pokut na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, nebo, podpůrně, o snížení jejich výše. Společnost Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik podala dne 20. ledna 2006 podobnou žádost.

15 V návaznosti na slyšení, které se konalo ve dnech od 12. do 14. listopadu 2007, kterého se žalobkyně v prvním stupni zúčastnily, na zaslání Komisí dne 9. července 2009 dopisu popisujícího skutkové okolnosti, ve kterém je upozornila na některé důkazy, o které se hodlala opírat při přijetí konečného rozhodnutí a na žádosti o dodatečné informace, které posléze zaslala zejména uvedeným žalobkyním, Komise přijala dne 23. června 2010 sporné rozhodnutí. Komise měla v tomto rozhodnutí za to, že jednání popsaná v bodě 8 tohoto rozsudku byla součástí celkového plánu s cílem omezit hospodářskou soutěž mezi adresáty uvedeného rozhodnutí a měla znaky jediného a trvajícího protiprávního jednání, které se vztahovalo na tři podskupiny výrobků a zahrnovalo území Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska. V tomto ohledu tento orgán zdůraznil zejména skutečnost, že uvedená jednání probíhala podle opakujícího se vzoru, který byl patrně stejný ve všech šesti členských státech, kde Komise prováděla šetření. Rovněž poukázala na existenci vnitrostátních profesních sdružení týkajících se všech tří podskupin výrobků, které označila jako „koordinační subjekty“ sestávající z členů, jejichž činnost se týkala minimálně dvou z těchto tří podskupin výrobků, jež označila jako „vícevýrobková sdružení“, jakož i na existenci specializovaných sdružení sestávajících z členů, jejichž činnost se týkala jedné z těchto tří podskupin výrobků. Nakonec konstatovala přítomnost centrální skupiny podniků, které působily v rámci kartelové dohody v různých členských státech a v rámci koordinačních subjektů a vícevýrobkových sdružení.

16 Podle názoru Komise se žalobkyně v prvním stupni podílely na dotčeném protiprávním jednání jako členové následujících sdružení: IndustrieForum Sanitär, které od roku 2001 nahradilo Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie, Arbeitskreis Baden und Duschen, které od roku 2003 nahradilo Arbeitskreis Duschabtrennungen a Fachverband Sanitär-Keramische Industrie v Německu, Arbeitskreis Sanitärindustrie v Rakousku, Vitreous China-group (dále jen „VCG“) v Belgii, Sanitair Fabrikanten Platform v Nizozemsku a Association française des industries de céramique sanitaire ve Francii. Pokud jde o protiprávní jednání, kterého se dopustily v Nizozemsku, Komise v bodě 1179 odůvodnění sporného rozhodnutí v podstatě konstatovala, že podnikům, které se na něm podílely, nelze za toto jednání uložit pokutu z důvodu promlčení.

17 Komise v článku 1 sporného rozhodnutí vyjmenovává podniky, kterým ukládá sankce za porušení článku 101 SFEU a od 1. ledna 1994 článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru z důvodu jejich účasti na kartelu v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen v Belgii, Německu, Francii, Itálii, Nizozemsku a Rakousku za různá období v době od 16. října 1992 do 9. listopadu 2004. Pokud jde o žalobkyně v prvním stupni, Komise uložila sankci v čl. 1 odst. 1 uvedeného rozhodnutí společnosti Villeroy & Boch za její účast na uvedeném jediném protiprávním jednání od 28. září 1994 do 9. listopadu 2004 a jejím dceřiným společnostem Villeroy & Boch Belgie, Villeroy & Boch Francie a Villeroy & Boch Rakousko za období od 12. října 1994 a přinejmenším do 9. listopadu 2004.

18 V čl. 2 odst. 8 sporného rozhodnutí Komise uložila pokuty zaprvé společnosti Villeroy & Boch ve výši 54 436 347 eur, zadruhé společně a nerozdílně společnostem Villeroy & Boch a Villeroy & Boch Rakousko ve výši 6 083 604 eur, zatřetí společně a nerozdílně společnostem Villeroy & Boch a Villeroy & Boch Belgie ve výši 2 942 608 eur, a začtvrté společně a nerozdílně společnostem Villeroy & Boch a Villeroy & Boch Francie ve výši 8 068 441 eur. Celková výše pokut uložených žalobkyním v prvním stupni tedy činila 71 531 000 eur.

19 Pro účely výpočtu těchto pokut vycházela Komise z pokynů z roku 2006.

## Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

20 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 9. září 2010 podala navrhovatelka žalobu ve věci T-402/10 znějící na zrušení sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týká, nebo, podpůrně, na snížení výše pokuty, která jí byla uložena.

21 Na podporu návrhových žádání směřujících ke zrušení navrhovatelka u Tribunálu uvedla, že Komise neprávem kvalifikovala konstatované protiprávní jednání jako jediné, komplexní a trvající protiprávní jednání, a podpůrně, že tím porušila povinnost uvést odůvodnění, neboť dostatečně přesně nevymezila dotčené trhy. Navrhovatelka rovněž tvrdila, že Komise neprokázala, že se podílela na protiprávním jednání v Belgii. Konečně navrhovatelka napadla solidární povahu uložené pokuty a tvrdila, že její výpočet je stižen nesprávným posouzením, že uvedená pokuta měla být snížena s ohledem na nepřiměřenou délku správního řízení a že je nepřiměřená.

22 Podpůrně navrhovatelka předložila návrhová žádání znějící na snížení výše uložené pokuty.

23 Napadeným rozsudkem Tribunál žalobu v plném rozsahu zamítl.

**Návrhová žádání účastnic řízení**

24 Navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadený rozsudek v plném rozsahu v části, v níž tímto rozsudkem Tribunál zamítl její žalobu;

— podpůrně částečně zrušil napadený rozsudek;

— podpůrně snížil výši pokuty, která jí byla uložena;

— ještě podpůrněji zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí a

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

25 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zamítl kasační opravný prostředek v plném rozsahu jako zčásti nepřípustný a zčásti neopodstatněný a

— uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

**Ke kasačnímu opravnému prostředku**

26 Na podporu kasačního opravného prostředku vznáší navrhovatelka čtyři důvody. První důvod vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál podle jejího tvrzení dopustil při posuzování protiprávního jednání, kterého se údajně dopustila v Belgii. Druhý důvod vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál podle jejího tvrzení dopustil konstatováním komplexního a trvajícího protiprávního jednání. Třetí důvod vychází ze skutečnosti, že Tribunál nevykonal pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, když nesnížil výši uložené pokuty. Čtvrtý důvod vychází z porušení zásady proporcionality.

*K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nesprávného posouzení v souvislosti s tvrzeným protiprávním jednáním v Belgii*

Argumentace účastnic řízení

27 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku, který se dělí na čtyři části, navrhovatelka zaprvé uvádí, že Tribunál zkreslil důkazy, pokud jde o protiprávní jednání, kterého se údajně dopustila v Belgii, a porušil povinnost uvést odůvodnění. Důvody uplatněné Tribunálem v bodech 243 a násl. uvedeného rozsudku totiž vycházejí z nesprávného předpokladu, podle kterého byl M. Z. ještě jejím zaměstnancem po 1. lednu 2003. Ve skutečnosti, jak uvedla navrhovatelka na jednání před Tribunálem a jak sám Tribunál na tomto jednání konstatoval, M. Z. od tohoto data již neměl žádnou organizační vazbu nebo vazbu vyplývající z pracovní smlouvy s navrhovatelkou, což tedy vylučuje jakékoli přičtení skutků posledně uvedené.

28 Zadruhé navrhovatelka podpůrně tvrdí, že Tribunál porušil článek 101 SFEU, když učinil závěr, že se navrhovatelka podílela na protiprávním jednání týkajícím se sanitární keramiky v Belgii, byť již na tomto trhu nepůsobila od konce roku 2002, a že nebylo prokázáno, že měla v úmyslu přispět k naplňování cílů účastníků kartelové dohody. Konkrétně Tribunál neuvedl, jakými „jednáními“ se navrhovatelka mohla po svém stažení z trhu koordinovat s ostatními účastníky kartelové dohody s cílem omezit hospodářskou soutěž na tomto trhu. Ve světle odůvodnění přijatého Tribunálem v rozsudcích ze dne 16. září 2013, Wabco Europe a další v. Komise (T-380/10, EU:T:2013:449, body 79 a násl.) a Keramag Keramische Werke a další v. Komise (T-379/10 a T-381/10, nezveřejněný, EU:T:2013:457, body 222 a násl.) není možné přičíst navrhovatelce odpovědnost za skutky třetích osob, k nimž došlo po dni tohoto stažení, ani jí za tyto skutky uložit pokutu. Každopádně vzájemně si odporující posouzení skutkových okolností v napadeném rozsudku a v rozsudku ze dne 16. září 2013, Wabco Europe a další v. Komise (T-380/10, EU:T:2013:449) představuje porušení zásady rovného zacházení v neprospěch navrhovatelky.

29 Zatřetí, pokud jde o důkaz o existenci jednání ve vzájemné shodě na schůzce ve dnech 28. a 29. dubna 2003 v Belgii, Tribunál v bodě 271 napadeného rozsudku připustil, aby se provádění důkazů omezilo na zjištění, že nestanovení jednotného procentního podílu bonusů velkoobchodníkům „neumožňuje vyloučit, že hospodářská soutěž byla narušena v důsledku dotčené výměny informací“. I kdyby však bylo třeba mít za to, že tato teze Tribunálu je opodstatněná, logicky nestačí k prokázání protiprávního jednání. Došlo buď k porušení povinnosti uvést odůvodnění ve smyslu čl. 296 druhého pododstavce SFEU, nebo k porušení zásady *in dubio pro reo* zakotvené v čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie.

30 Začtvrté napadený rozsudek je v bodech 272 a 274 stižen nesprávným právním posouzením v rozsahu, v němž konstatuje jediné, komplexní a trvající protiprávní jednání, pokud jde o všechna vytýkaná protiprávní jednání na belgickém trhu sanitární keramiky.

31 Skutečnosti konstatované Komisí na základě schůzek VCG totiž neumožňují učinit závěr, že celé období zjištěného protiprávního jednání musí být vykládáno tak, že tvoří jediné protiprávní jednání. Naopak, po schůzce VCG ve dnech 28. a 29. dubna 2003 bylo pozorováno zjevné přerušení, které brání tomu, aby byly z právního hlediska slučovány předcházející a následující schůzky za účelem vytvoření jediného a trvajícího protiprávního jednání.

32 Podle Komise je třeba první důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

Závěry Soudního dvora

33 Pokud jde zaprvé o první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění a ze zkreslení důkazů v rozsahu, v němž Tribunál nezohlednil tvrzení navrhovatelky, podle kterého M. Z. na ni již neměl žádnou vazbu od 1. ledna 2003, je třeba poukázat na to, že během písemné části řízení před Tribunálem navrhovatelka za účelem zpochybnění své účasti na kartelové dohodě v Belgii od tohoto data pouze uvedla, že společnost Villeroy & Boch Lucembursko „převzala na konci roku 2002 keramický podnik belgické společnosti“. Teprve až během ústní části řízení před Tribunálem navrhovatelka poprvé výslovně tvrdila, že nemůže být odpovědná za protisoutěžní chování na belgickém trhu sanitární keramiky od 1. ledna 2003, jelikož osoba účastnící se schůzek kartelové dohody, a sice M. Z., již nebyla od tohoto data zaměstnána navrhovatelkou, nýbrž společností Villeroy & Boch Lucembursko.

34 Článek 48 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu přitom stanoví, že v průběhu řízení nelze předkládat nové důvody, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Argument navrhovatelky předložený na jednání před Tribunálem byl tudíž zjevně nepřípustný, jelikož se týkal nového žalobního důvodu založeného na skutkové okolnosti, o které byla navrhovatelka jako první informována a která nevyšla najevo v průběhu řízení.

35 Tribunál se sice výslovně nevyjádřil k přípustnosti nebo opodstatněnosti tohoto argumentu. Nicméně v souladu s judikaturou Soudního dvora nelze od Tribunálu vyžadovat, aby v rozsudku pokaždé, když účastník řízení uplatní během řízení nový žalobní důvod, který zjevně neodpovídá požadavkům čl. 48 odst. 2 jeho jednacího řádu, buď vysvětlil důvody, proč je tento žalobní důvod nepřípustný, nebo aby ho přezkoumal ve věci samé (viz zejména rozsudek ze dne 20. března 2014, Rousse Industry v. Komise, C-271/13 P, nezveřejněný, EU:C:2014:175, bod 22 a citovaná judikatura).

36 Z toho vyplývá, že Tribunál neporušil povinnost uvést odůvodnění, když v bodě 248 napadeného rozsudku, ač nezohlednil opožděné tvrzení navrhovatelky, podle kterého M. Z. od 1. ledna 2003 již nebyl jejím zaměstnancem, a nevysvětlil, proč je toto tvrzení zjevně nepřípustné, učinil závěr, že účast M. Z. na schůzkách kartelové dohody „prokazuje, že se společnost Villeroy & Boch Belgie nadále aktivně podílela na protiprávním jednání ve vlastním zájmu, jakož i ve smyslu práva hospodářské soutěže v zájmu podniku, jehož byla součástí“.

37 První část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je tudíž neopodstatněná.

38 Pokud jde zadruhé o druhou část tohoto důvodu vycházející z porušení článku 101 SFEU, je třeba zdůraznit, že navrhovatelka nezpochybňuje konstatování Tribunálu, podle kterého schůzky VCG před a po 1. lednu 2003 měly protiprávní povahu, avšak má za to, že Tribunál neprávem učinil závěr, že se podílela na protiprávním jednání, třebaže již nepůsobila na belgickém trhu se sanitární keramikou od konce roku 2002.

39 Podle ustálené judikatury Soudního dvora přitom nelze mít za to, že čl. 101 odst. 1 SFEU se týká výlučně buď podniků působících na trhu dotčeném omezeními hospodářské soutěže či na trzích na vstupu nebo na výstupu nebo na trzích sousedících s uvedeným trhem, nebo podniků, které omezují nezávislost svého jednání na daném trhu na základě dohody nebo jednání ve vzájemné shodě. Z ustálené judikatury Soudního dvora totiž vyplývá, že znění čl. 101 odst. 1 SFEU obecně odkazuje na všechny dohody a jednání ve vzájemné shodě, které v horizontálních nebo vertikálních vztazích narušují hospodářskou soutěž na vnitřním trhu bez ohledu na trh, na kterém strany působí, nebo na skutečnost, že se daná ujednání vztahují pouze na obchodní jednání jedné z těchto stran (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v. Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, body 34 a 35, jakož i citovaná judikatura).

40 Z toho vyplývá, že Tribunál správně v bodě 242 napadeného rozsudku učinil závěr, že podnik může porušit zákaz stanovený v čl. 101 odst. 1 SFEU, pokud jeho jednání, které je koordinované s jednáním jiných podniků, má za cíl omezit hospodářskou soutěž na konkrétním relevantním trhu, bez nutného předpokladu, že sám na uvedeném trhu působí.

41 V této souvislosti je třeba upřesnit, že na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, Tribunál prokázal, že se navrhovatelka aktivně podílela na vytýkaném protiprávním jednání. Tribunál tak v bodech 244 a 248 napadeného rozsudku zdůraznil, že nepřetržitá účast M. Z. jménem navrhovatelky na schůzkách VCG – jejichž protiprávní povahu navrhovatelka nezpochybňuje – před a po 1. lednu 2003, tj. včetně poté, co navrhovatelka ukončila veškerou činnost na trhu se sanitární keramikou, prokazuje aktivní účast posledně uvedené společnosti na protiprávním jednání. Mimoto na rozdíl od toho, co uvádí navrhovatelka, byla jednotlivá jednání vytýkaná účastníkům tohoto protiprávního jednání, mezi které patří navrhovatelka, podrobně vylíčena v bodech 255 až 277 napadeného rozsudku.

42 Z výše uvedeného vyplývá, že argument navrhovatelky vycházející z toho, že ukončila veškerou činnost v oblasti sanitární keramiky od konce roku 2002, musí být odmítnut.

43 Tento závěr nemůže být zpochybněn ve světle řešení přijatého v rozsudcích ze dne 16. září 2013, Wabco Europe a další v. Komise (T-380/10, EU:T:2013:449, bod 84), a ze dne 16. září 2013, Keramag Keramische Werke a další v. Komise (T-379/10 a T-381/10, nezveřejněný, EU:T:2013:457, body 220 a násl.). V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora totiž nemůže povinnost Tribunálu odůvodnit své rozsudky v zásadě zahrnovat povinnost odůvodnit způsob, jakým byla vyřešena určitá věc, v porovnání s řešením zvoleným v jiné věci, která byla Tribunálu předložena, a to ani týká-li se tato věc téhož rozhodnutí (viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 66, jakož i citovaná judikatura).

44 Z toho vyplývá, že druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku není opodstatněná.

45 Konečně, pokud jde zatřetí o argumenty předložené navrhovatelkou v rámci třetí a čtvrté části tohoto důvodu, je třeba poukázat na to, že cílem navrhovatelky je prostřednictvím těchto částí pod rouškou tvrzení nesprávných právních posouzení Tribunálu v podstatě zpochybnit hodnocení důkazů Tribunálem. Posouzení důkazní hodnoty skutkové okolnosti Tribunálem přitom v zásadě nepodléhá v rámci kasačního opravného prostředku přezkumu Soudního dvora. Jak totiž vyplývá z článku 256 SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, kasační opravné prostředky jsou omezeny na právní otázky. Pouze Tribunál je proto příslušný ke zjištění a posouzení relevantních skutkových okolností, jakož i k posouzení důkazů, s výhradou případu, kdy by došlo ke zkreslení těchto skutkových okolností a důkazů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. října 2003, Salzgitter v. Komise, C-182/99 P, EU:C:2003:526, bod 43 a citovaná judikatura).

46 Uvedené argumenty je tedy třeba odmítnout jako nepřípustné.

47 S ohledem na předcházející úvahy je třeba první důvod kasačního opravného prostředku zčásti odmítnout jako nepřípustný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

*K druhému důvodu kasačního opravného prostředku týkajícímu se existence jediného, komplexního a trvajícího protiprávního jednání*

Argumentace účastnic řízení

48 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka tvrdí, že napadený rozsudek porušuje článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o EHP, neboť Tribunál neprávem rozhodl o existenci jediného, komplexního a trvajícího protiprávního jednání v projednávaném případě.

49 V této souvislosti navrhovatelka zaprvé tvrdí, že právní pojem „jediné, komplexní a trvající protiprávní jednání“ je jako takový neslučitelný s článkem 101 SFEU a článkem 53 Dohody o EHP, a nelze ho tudíž použít. Tento pojem totiž postrádá jakýkoli právní základ v unijním právu. Mimoto Komise tím, že vycházela z konceptu jediného, komplexního a trvajícího protiprávního jednání, uměle seskupila různé nezávislé trhy, aby dospěla k jedinému globálnímu protiprávnímu jednání, čímž obešla promlčení případně odlišných protiprávních jednání. Navíc navrhovatelka tvrdí, že je napadený rozsudek stižen nedostatečným odůvodněním v rozsahu, v němž Tribunál neodpověděl na její argumenty k tomuto bodu.

50 Zadruhé navrhovatelka tvrdí, že napadený rozsudek tím, že konstatoval existenci jediného protiprávního jednání zahrnujícího zejména italské území v projednávané věci, porušil zásady spravedlivého procesu. Jelikož Tribunál učinil závěr, že bylo možné navrhovatelce přičíst protiprávní jednání, na kterém se nepodílela, avšak které spadá do jediného protiprávního jednání, kterého se účastnila, navrhovatelka nemohla za účelem zpochybnění své účasti na tomto jediném protiprávním jednání účelně uplatnit skutečnost, že se nepodílela na tomto prvním protiprávním jednání, a je tudíž zbavena účinného důvodu obhajoby. Navrhovatelka tedy mohla pouze napadnout skutečnost, že o dotčeném protiprávním jednání věděla.

51 Zatřetí má navrhovatelka podpůrně za to, že podmínky pro uznání jediného protiprávního jednání nebyly v projednávaném případě splněny, jelikož Komise nevymezila relevantní trh a nebylo prokázáno, že se jednotlivá vytýkaná jednání doplňují.

52 Začtvrté je navrhovatelka toho názoru, že každopádně z důvodu částečných zrušení sporného rozhodnutí, co se týče některých členských států v rozsudcích ze dne 16. září 2013, Wabco Europe a další v. Komise (T-380/10, EU:T:2013:449), ze dne 16. září 2013, Keramag Keramische Werke a další v. Komise (T-379/10 a T-381/10, nezveřejněný, EU:T:2013:457), jakož i ze dne 16. září 2013, Duravit a další v. Komise (T-364/10, nezveřejněný, EU:T:2013:477), a z důvodu, že některé podniky nemusely vědět o celém protiprávním jednání, nemůže se jednat o globální protiprávní jednání, jak je definováno v tomto rozhodnutí.

53 Podle Komise je třeba druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

Závěry Soudního dvora

54 Podle ustálené judikatury nemusí být porušení čl. 101 odst. 1 SFEU výsledkem jen jediného skutku, ale i řady skutků nebo rovněž trvajícího jednání, i když jeden nebo několik prvků této řady skutků nebo tohoto trvajícího jednání by mohly samy o sobě a nahlíženy jednotlivě zakládat porušení uvedeného ustanovení. Pokud se jednotlivé skutky začleňují do „celkového plánu“ z důvodu totožného cíle narušujícího hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, má Komise právo přičítat odpovědnost za tyto skutky v závislosti na účasti na protiprávním jednání nahlíženém jako celek (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 156, jakož i citovaná judikatura).

55 Podnik, který se podílel na takovém jediném a komplexním protiprávním jednání chováním, které je mu vlastní, které spadá pod pojem dohody nebo jednání ve vzájemné shodě s cílem narušujícím hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU a jehož účelem bylo přispět k uskutečňování protiprávního jednání jako celku, tedy může být rovněž odpovědný za chování ostatních podniků v rámci téhož protiprávního jednání po celou dobu své účasti na uvedeném protiprávním jednání. Tak je tomu, je-li prokázáno, že uvedený podnik svým jednáním zamýšlel přispět ke společným cílům sledovaným všemi účastníky a věděl o plánovaném nebo uplatňovaném protiprávním jednání jiných podniků sledujících tytéž cíle nebo ho mohl rozumně předvídat a byl připraven přijmout z toho

plynoucí riziko (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 157, jakož i citovaná judikatura).

56 Podnik se mohl přímo účastnit všech protisoutěžních úkonů tvořících jediné a trvající protiprávní jednání a v tomto případě má Komise právo mu přičíst odpovědnost za všechny tyto úkony, a tedy za uvedené protiprávní jednání jako celek. Podnik se mohl rovněž přímo účastnit jen některých protisoutěžních úkonů tvořících jediné a trvající protiprávní jednání, ale vědět o všech dalších plánovaných nebo uplatňovaných protiprávních úkonech jiných účastníků kartelové dohody sledujících tytéž cíle nebo je mohl rozumně předvídat a být připraven přijmout z toho plynoucí riziko. V takovém případě má Komise rovněž právo přičíst tomuto podniku odpovědnost za všechny protisoutěžní úkony tvořící takové protiprávní jednání, a v důsledku toho za protiprávní jednání jako celek (viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 158, jakož i citovaná judikatura).

57 Kromě toho za účelem kvalifikace jednotlivých jednání jako jediného a trvajícího protiprávního jednání není třeba ověřovat, zda se doplňují v tom smyslu, že každé z nich má čelit jednomu nebo několika následkům běžné hospodářské soutěže, a zda tato jednání prostřednictvím interakce přispívají k uskutečnění souhrnu protisoutěžních účinků zamýšlených jejich původci v rámci celkového plánu směřujícího k jedinému cíli. Naproti tomu podmínka týkající se pojmu jednotného cíle znamená, že musí být ověřeno, zda existují prvky, kterými se vyznačují jednotlivé úkony tvořící protiprávní jednání, které by mohly naznačovat, že úkony, které fakticky provádějí jiné podniky účastnící se kartelové dohody, nemají stejný účel nebo stejný protisoutěžní důsledek, a nespadají tedy do „celkového plánu“ z důvodu jejich totožného účelu narušujícího hospodářskou soutěž na vnitřním trhu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Siemens a další v. Komise, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:866, body 247 a 248).

58 Kromě toho z judikatury Soudního dvora nelze vyvodit, že čl. 101 odst. 1 SFEU se týká výlučně buď podniků působících na trhu dotčeném omezeními hospodářské soutěže či na trzích na vstupu nebo na výstupu nebo na trzích sousedících s uvedeným trhem, nebo podniků, které omezují nezávislost svého jednání na daném trhu na základě dohody nebo jednání ve vzájemné shodě. Z ustálené judikatury Soudního dvora zmíněné v bodě 39 tohoto rozsudku totiž vyplývá, že znění čl. 101 odst. 1 SFEU obecně odkazuje na všechny dohody a všechna jednání ve vzájemné shodě, které v horizontálních nebo vertikálních vztazích narušují hospodářskou soutěž na vnitřním trhu bez ohledu na trh, na kterém strany působí, nebo na skutečnost, že se daná ujednání vztahují pouze na obchodní jednání jedné z těchto stran (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v. Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, body 34 a 35, jakož i citovaná judikatura).

59 S ohledem na tuto judikaturu je třeba zaprvé odmítnout argumenty navrhovatelky, podle kterých je právní pojem „jediné, komplexní a trvající protiprávní jednání“ neslučitelný s článkem 101 SFEU a článkem 53 Dohody o EHP a je v rozporu se zásadami spravedlivého procesu, bez ohledu na přípustnost posledně uvedeného argumentu.

60 Zadruhé je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, Tribunál tím, že připomněl tuto judikaturu v bodech 32 až 34, 41, 42 a 46 až 48 napadeného rozsudku, odůvodnil tento rozsudek právně dostatečným způsobem.

61 Pokud jde zatřetí o argument navrhovatelky, podle kterého podmínky pro uznání jediného protiprávního jednání nebyly v projednávaném případě splněny, jelikož Komise nevymezila relevantní trh, je třeba konstatovat, jak Tribunál správně uvedl v bodě 54 napadeného rozsudku a jak navrhovatelka připouští, že okolnost, že výrobkové a zeměpisné trhy, kterých se týká protiprávní jednání, jsou rozdílné, není každopádně na překážku konstatování jediného protiprávního jednání. Tento argument je tudíž každopádně irelevantní.

62 Začtvrté se Tribunál v bodech 63 až 71 napadeného rozsudku nedopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že Komise mohla v projednávaném případě učinit závěr, že existuje jediný cíl směřující k jedinému protiprávnímu jednání. Tribunál totiž na základě skutkových zjištění v bodech 66, 69 a 71 napadeného rozsudku právně dostatečným způsobem prokázal, že jednotlivá vytýkaná jednání směřovala k témuž cíli, a sice ke koordinaci chování všech výrobců zařízení a pevných součástí koupelen vůči velkoobchodníkům. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, nebyl pojem „společný cíl“, jak vyplývá z uvedených bodů 66, 69 a 71, určen obecným odkazem na existenci narušení hospodářské soutěže na trzích dotčených protiprávním jednáním, nýbrž odkazem na jednotlivé objektivní prvky, jako je ústřední úloha velkoobchodníků v distribučním řetězci, charakteristiky tohoto řetězce, existence koordinačních subjektů a vícevýrobkových sdružení, podobnost provádění koluzivních ujednání a věcná, zeměpisná a časová překrývání mezi dotyčnými praktikami.

63 Za těchto podmínek, aniž je nutné prokázat, že se vytýkaná jednání doplňují, nelze vzhledem k tomu, že jediné a trvající protiprávní jednání může být přičteno nekonkurenčním podnikům a nevyžaduje systematické vymezení relevantních trhů, a že navrhovatelka je odpovědná jednak za svou přímou účast na vytýkaném protiprávním jednání a jednak za svou nepřímou účast na tomto jednání, jelikož věděla o všech jiných protiprávních úkonech, které ostatní účastníci dotčené kartelové dohody sledující tytéž cíle plánovali nebo uplatňovali, nebo je mohla rozumně předvídat a být připravena přijmout z toho plynoucí riziko, Tribunálu vytýkat, že učinil závěr, že se Komise nedopustila žádného pochybení, když dospěla k závěru, že v projednávaném případě existuje jediné a trvající protiprávní jednání.

64 Co se konečně týče argumentace o částečných zrušeních sporného rozhodnutí, o kterých bylo rozhodnuto rozsudky Tribunálu týkajícími se téhož protiprávního jednání, jako je protiprávní jednání, které je předmětem této věci, je třeba připomenout, že hodnocení důkazů týkajících se různých vnitrostátních trhů spadá do výlučné pravomoci Tribunálu. V rozsahu, v němž je cílem této argumentace zpochybnit existenci jediného, komplexního a trvajícího protiprávního jednání, je třeba zdůraznit, že skutečnost, že Tribunál částečně zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká důkazu o účasti na vytýkaném protiprávním jednání některých z dotčených podniků na určitých zeměpisných trzích a v daných obdobích, nestačí ke zpochybnění konstatování Tribunálu týkajícího se existence celkového plánu zahrnujícího tři podskupiny výrobků a dotyčných šest států a totožného cíle narušujícího hospodářskou soutěž. Taková částečná zrušení mohou případně vést pouze ke snížení pokuty uložené každému z dotyčných podniků, pokud relevantní zeměpisné trhy byly zohledněny ve výpočtu jim uložené pokuty.

65 Druhý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout jako zčásti irelevantní a zčásti neopodstatněný.

*K třetímu a čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku týkajícím se přezkumu v plné jurisdikci a přiměřenosti pokuty*

Argumentace účastnic řízení

66 V rámci třetího důvodu navrhovatelka tvrdí, že z důvodů právní jistoty a za účelem zajištění práva na spravedlivý proces mají Tribunál a Soudní dvůr povinnost účinně vykonat pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci v souladu s článkem 31 nařízení č. 1/2003, a to v každé věci, která je jim předložena a je v ní zpochybňována pokuta nebo penále uložené Komisí, zejména v kontextu, ve kterém žádná právní norma neharmonizuje sankce a Komise použila tři různé metody výpočtu pokut pro roky 1998 až 2006.

67 Tribunál přitom v napadeném rozsudku vykonal navzdory návrhovým žádáním navrhovatelky pouze přezkum legality stanovení výše pokuty.

68 Kromě toho se navrhovatelka domnívá, že měl Tribunál v projednávaném případě snížit výši pokuty vzhledem k závažnosti protiprávního jednání, které se týká pouze omezeného počtu členských států. Komise sankcionovala toto protiprávní jednání nepřiměřeně a přísněji než protiprávní jednání stejné povahy, která zahrnovala celé území Evropského hospodářského prostoru.

69 Mimoto navrhovatelka kritizuje skutečnost, že jí nebyla snížena pokuta z důvodu velmi dlouhého trvání správního řízení, a sice téměř šest let.

70 V rámci čtvrtého důvodu navrhovatelka tvrdí, že napadený rozsudek porušuje zásadu proporcionality, ze které vyplývá, že sankce musí odrážet závažnost protiprávního jednání. V této souvislosti se navrhovatelka domnívá, že za účelem určení této závažnosti je Tribunál povinen zohlednit účinky dotčeného protiprávního jednání na trhu, jakož i obrat, kterého bylo dosaženo na dotyčných trzích, což neučinil.

71 Tribunál se měl rovněž ujistit, že výše pokuty uložené sporným rozhodnutím je v absolutním měřítku přiměřená, což není tento případ, jelikož byla uložena pokuta ve výši 2,94 milionů eur, zatímco obrat dotčený protiprávním jednáním činí přibližně 5,2 milionů eur.

72 Navrhovatelka tudíž žádá Soudní dvůr, aby tato protiprávní opomenutí Tribunálu napravil a sám snížil výši uložené pokuty.

73 Komise navrhuje, aby byl třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

Závěry Soudního dvora

74 Podle ustálené judikatury platí, že přezkum legality stanovený v článku 263 SFEU předpokládá, že unijní soud provede přezkum, z právního i skutkového hlediska, napadeného rozhodnutí s ohledem na argumenty uplatněné navrhovatelkou, a že má pravomoc posoudit důkazy, zrušit toto rozhodnutí a změnit výši pokut (viz rozsudek ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, point 53, jakož i citovaná judikatura).

75 Přezkum legality je doplněn pravomocí přezkumu v plné jurisdikci, která je unijnímu soudu přiznána v článku 31 nařízení č. 1/2003 v souladu s článkem 261 SFEU. Tato pravomoc opravňuje soud, aby nad rámec pouhého přezkumu legality sankce nahradil posouzení Komise svým posouzením, a uloženou pokutu nebo penále tedy zrušil, snížil nebo zvýšil (viz rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 63 a citovaná judikatura).

76 Za účelem splnění požadavků na přezkum v plné jurisdikci ve smyslu článku 47 Listiny základních práv Evropské unie, pokud jde o pokutu, musí unijní soud při výkonu pravomocí stanovených v článcích 261 a 263 SFEU přezkoumat všechny právní i skutkové výhrady směřující k prokázání, že částka pokuty neodpovídá závažnosti a době trvání protiprávního jednání (viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 75, jakož i citovaná judikatura).

77 Výkon této pravomoci přezkumu v plné jurisdikci není nicméně rovnocenný přezkumu bez návrhu a řízení má spornou povahu. Přísluší v zásadě žalobci, aby vznesl důvody proti napadenému rozhodnutí a na podporu těchto důvodů předložil důkazy (viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 76, jakož i citovaná judikatura).

78 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že neprovedení přezkumu celého napadeného rozhodnutí bez návrhu neporušuje zásadu účinné soudní ochrany. Aby Tribunál tuto zásadu dodržel, totiž nemusí, ač je povinen odpovědět na vznesené důvody kasačního opravného prostředku a přezkoumat právní i skutkový stav, nutně provádět bez návrhu nové úplné šetření skutečností ze spisu (viz rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 66).

79 Kromě toho podle ustálené judikatury Soudního dvora je pouze Tribunál příslušný k tomu, aby přezkoumal způsob, jímž Komise posoudila v každém jednotlivém případě závažnost protiprávních jednání. V rámci kasačního opravného prostředku je předmětem přezkumu Soudního dvora jednak to, v jakém rozsahu Tribunál přihlédl právně správným způsobem ke všem zásadním faktorům pro posouzení závažnosti určitého jednání ve světle článku 101 SFEU a článku 23 nařízení č. 1/2003, a jednak ověření, zda Tribunál právně dostačujícím způsobem odpověděl na všechny argumenty dovolávané na podporu návrhu na snížení výše pokuty. Závažnost porušení práva hospodářské soutěže Unie musí být zjištěna v závislosti na řadě faktorů, jako jsou zejména odrazující účinek pokut, konkrétní okolnosti případu a jeho kontext, včetně chování každého z podniků, úlohy každého z nich při zavádění kartelové dohody, zisku, který mohly z těchto dohod mít, jejich velikosti a hodnoty dotyčného zboží, jakož i rizika, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro unijní cíle (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, body 95, 99 a 100).

80 Soudnímu dvoru mimoto nepřísluší, když rozhoduje o právních otázkách v řízení o kasačním opravném prostředku, aby z důvodů ekvity nahradil vlastním posouzením posouzení Tribunálu při rozhodování – v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci – o výši pokut ukládaných podnikům pro porušení unijního práva. Nesprávné právní posouzení Tribunálem z důvodu nepřiměřené výše pokuty by tak bylo možné konstatovat pouze v případě, že by Soudní dvůr měl za to, že výše pokuty je nejen nevhodná, ale také nadměrná, a to natolik, že je nepřiměřená (viz zejména rozsudek ze dne 30. května 2013, Quinn Barlo a další v. Komise, C-70/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:351, bod 57, jakož i citovaná judikatura).

81 Třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je tedy třeba zkoumat ve světle této judikatury.

82 Z uvedené judikatury přitom jasně vyplývá zaprvé, že se přezkum v plné jurisdikci týká výlučně uložené sankce, a nikoli celého napadeného rozhodnutí, a zadruhé, že pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci ani přezkum legality se nerovnají přezkumu bez návrhu, a tudíž tato pravomoc a tento přezkum nevyžadovaly, aby Tribunál provedl bez návrhu nové úplné šetření skutečností ze spisu bez ohledu na výhrady uplatněné navrhovatelkou.

83 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že Tribunál vykonal od bodu 335 napadeného rozsudku účinný přezkum výše pokuty, že odpověděl na jednotlivé argumenty navrhovatelky a že v bodech 397 až 402 tohoto rozsudku rozhodl o návrhových žádáních směřujících ke snížení výše pokuty, čímž se tedy na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, neomezil na přezkum legality této výše. V této souvislosti Tribunál v bodě 384 uvedeného rozsudku konkrétně uvedl, že koeficient 15 % na základě koeficientů „závažnosti protiprávního jednání“ a „dodatečné částky“ byl minimální s ohledem na zvláště závažnou povahu dotčeného protiprávního jednání, poté v bodech 397 až 401 téhož rozsudku učinil závěr, že žádný z důkazů předložených žalobkyněmi v prvním stupni neodůvodňoval snížení výše pokuty.

84 Pokud jde konkrétně o přezkum závažnosti vytýkaného protiprávního jednání, je třeba konstatovat, že Tribunál v bodě 381 napadeného rozsudku připomněl zejména bod 23 pokynů z roku 2006, který stanoví, že „[m]ezi nejzávažnější omezení hospodářské soutěže patří horizontální dohody o stanovení cen, rozdělení trhů a omezení produkce, které jsou obvykle tajné. Politika hospodářské soutěže je musí přísně trestat. Podíl tržeb, k němuž se u takového protiprávního jednání přihlíží, se proto bude většinou nacházet v horní části stupnice“. Tribunál v bodě 383 uvedeného rozsudku vylíčil odůvodnění Komise v bodě 1211 odůvodnění sporného rozhodnutí, podle kterého byla horizontální

koordinace cen z důvodu své samotné povahy jedním z nejškodlivějších omezení hospodářské soutěže, a uvedl, že protiprávní jednání bylo jediným, trvajícím a komplexním protiprávním jednáním zahrnujícím šest členských států a dotýkajícím se třech podskupin výrobků, předtím, než konstatoval v bodě 384 napadeného rozsudku zvláště závažnou povahu dotčeného protiprávního jednání, která odůvodňovala uplatnění koeficientu závažnosti 15 % a v bodě 385 uvedeného rozsudku účast navrhovatelky „v centrální skupině podniků“, která prováděla konstatované protiprávní jednání.

85 Tím, že Tribunál takto zohlednil všechny relevantní parametry pro posouzení závažnosti vytýkaného protiprávního jednání, horizontální koordinaci cen a účast navrhovatelky na této koordinaci, která mimoto byla prokázána, a tím, že odpověděl na argumenty navrhovatelky v tomto bodě, se nedopustil žádného nesprávného právního posouzení a splnil povinnost účinného soudního přezkumu sporného rozhodnutí.

86 Pokud jde o posouzení nepřiměřené délky správního řízení, je třeba připomenout, že porušení zásady dodržení přiměřené lhůty Komisí může být sice důvodem ke zrušení rozhodnutí, které přijala ve správním řízení podle článků 101 a 102 SFEU, pokud tímto porušením došlo také k zásahu do práva dotyčného podniku na obhajobu, avšak nedodržení přiměřené délky řízení, i kdyby bylo prokázáno, nemůže vést ke snížení uložené pokuty (viz zejména rozsudky ze dne 9. června 2016, CEPSA v. Komise, C-608/13 P, EU:C:2016:414, bod 61, a ze dne 9. června 2016, PROAS v. Komise, C-616/13 P, EU:C:2016:415, bod 74, jakož i citovaná judikatura). V projednávaném případě, jak vyplývá z bodu 69 tohoto rozsudku, je přitom nesporné, že navrhovatelka se svým argumentem týkajícím se nesprávného posouzení nepřiměřené délky správního řízení Tribunálem snaží dosáhnout pouze snížení jí uložené pokuty.

87 Tento argument musí být tudíž bez ohledu na svou opodstatněnost odmítnut jako irelevantní.

88 Pokud jde konečně o přiměřenost výše uložené pokuty jako takovou, navrhovatelka nepředkládá žádný argument, který by mohl prokázat, že úroveň uložené sankce je nevhodná nebo nadměrná. V této souvislosti musí být argument, podle kterého je pokuta ve výši 2,94 milionů eur nepřiměřená ve vztahu k obratu dotčenému kartelovou dohodou ve výši 5,2 milionů eur, odmítnut. Je totiž nesporné, že v projednávaném případě byla výše pokuty uložené společnosti Villeroy & Boch a jejím dceřiným společnostem snížena v souladu s čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 tak, že nepřesáhla 10 % celkového obratu těchto společností, kterého dosáhly za předchozí hospodářský rok. Tato mez přitom již zaručuje, aby úroveň této pokuty nebyla nepřiměřená ve vztahu k velikosti podniku, jak je určena jejím celkovým obratem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 280 až 282).

89 Třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout jako zčásti irelevantní a zčásti neopodstatněné.

90 Jelikož žádnému z důvodů kasačního opravného prostředku uplatňovaných navrhovatelkou nebylo vyhověno, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

## K nákladům řízení

91 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedené náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

**1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**

**2) Společnosti Villeroy & Boch Belgium SA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.